№ 184. Sobota dnia 14 Sierpnia 1926 roku Cena 10 groszy Rok XXI.

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Nasza gospodarka kolejowa

Nagły podskok eksportu węgla i drzewa zagranicę wytworzył na kolejach naszych nową sytuację, wymagającą intensywnego i umiejętnego wyzyskania taboru. W sferach handlowo-przemysłowych i rolniczych powstały wobec tego obawy, że koleje w najbliższym już czasie nie będą mogły podołać zadaniu. Z drugiej strony wzmożenie ruchu, podnosząc dochody kolei daje możność powiększenia wydatków inwestycyjnych. Po wyjaśnienia w obydwu tych kwestjach udałem się przedstawiciel P. A. P. do pana ministra Romockiego, który udzielił uprzejmie wyczerpujących informacji:

Wzmożenie się ruchu kolejowego zaznaczyło się dotąd tylko w dziedzinie przewozu towarów. W roku 1925 wyniósł dochód z przewozu towarów okrągło 510 milj. zł., w roku 1926 przewiduje się z tego tytułu 589 miljonów zł. Z nadwyżki (79 miljonów zł.) 32 milj. przypada na ostatnią podwyżkę taryf przewozowych, suma zaś 47 milj. zł. — na wzmożenie się przewozów. Z tej ostatniej kwoty przeznaczyłem 6.000.000 zł. na przyśpieszenie naprawy taboru kolejowego w warsztatach własnych i fabrykach prywatnych. 18 miljonów zł. na zakup 2.400 węglarek od zagranicznych towarzystw prywatnych 15,500,0000 na wykończenie względnie przyśpieszenie robót około budowy nowych połączeń kolejowych zagłębi węglowych z portami bałtyckimi (linje Kalety — Podzamcze i Bydgoszcz — Gdynia), wreszcie około 1,700.000 zł. na inne roboty inwestycyjne w celu zwiększenia przelotności linji kolejowych i rozbudowy warsztatów.

Pozostała część zwiększonych dochodów wejdzie w skład tej sumy, która będzie przelana do kas skarbowych jako zysk z przedsiębiorstwa P. K. P. na pokrycie wydatków ogólno-państwowych.

Praca wagonów towarowych od czerwca r. b. począwszy jest wzmożoną wskutek dwóch okoliczności: 1) zwiększonego o 33 proc. w stosunku do r. 1925 — naładunku na wagony w czem dominuje przedewszystkiem węgiel, a następnie drzewo; 2) dalszego przewozu, aniżeli to miało miejsce w r. ub., kiedy węgiel eksportowany do Niemiec przebiegał szlaki krótkie, gdy w r. b. szlaki wywozowe są wielokrotnie dłuższe.

W związku ze wzmożonym wywozem węgla zagranicę, który wysyła się nietylko przez Gdańsk, Gdynię, porty rzeczne na Wiśle i Warcie, lecz również przez porty niemieckie: Królewiec, Szczecin, Hamburg, Herburg i łotewski port Rygę, do Z. S. S. R. i do Włoch przez Austrję, obrót węglarek znacznie się powiększył, a w związku z tem zmniejszył się rozporządzalny ilostan tych wagonów. Wskutek tego, dla zapobieżenia brakowi węglarek do wywozu zagranicę, ministerstwo kolei widziało się zmuszone wstrzymać czasowo naładunek do węglarek innych towarów z wyjątkiem drzewa, adresowanego do stacji kopalnianych. Obecnie zapotrzebowanie wagonów pod węgiel w zagłębiach dąbrowskiem i krakowskiem pokrywa się całkowicie w zagłębiu zaś górnośląskiem od czasu do czasu zachodzą wypadki niepokrycia całkowitego zapotrzebowania z powodu niedodania odpowiedniej liczby próżnych węglarek górnośląskich przez koleje niemieckie oraz nieregularnego ładunku przez kopalnie i przeładunku w portach, wywołuje nadmierny przestój.

Pod naładunek drzewa, którego wywóz zagranicę w ostatnich czasach znacznie się powiększył, podstawia się obecnie platformy oraz wagony kryte, których mamy 3000 w rezerwie. Nadawcy jednak nie chcą ładować do krytych wagonów, a to z tego powodu, że za przewóz ich dolicza się 5 procent. Chcąc ułatwić przewozy, zniosłem tę dodatkową opłatę na czas od 1 sierpnia do 1 października r. b.

Niezależnie od tego, na zasadzie art. 5 umowy międzynarodowej o korzystaniu z wagonów towarowych zażądaliśmy od kolei niemieckich pewnej ilości wagonów otwartych na zasadach wynajmu do przewozu drzewa zagranicę w kierunku zachodnim. Ponadto wynajęliśmy od prywatnych towarzystw wagonowych 2,000 wagonów. Pewne niedomagania w wywozie drzewa przez Gdańsk wywołane są ciasnotą i niedogodnem położeniem niektórych bocznic prywatnych i placów przy nich w porcie gdańskim, a przeznaczonych do wyładunku drzewa. Sprawa ta będzie zbadana na miejscu ponownie w tych dniach przez przedstawicieli M. K. Naładunek zboża, przewożonego w wagonach krytych nie napotyka na żadne trudności. Przewóz buraków cukrowych będzie również pokrywany wagonami krytymi, których część, z liczby lekko uszkodzonych, będzie specjalnie przystosowana do tych przewozów.

Zadośćuczynienie potrzebom przewozowym, zwłaszcza towarów, ładowanych na węglarki i platformy, będzie osiągnięte w pierwszym rzędzie przez ekonomiczny, a więc krótki obrót wagonów w eksporcie węgla, następnie przez wynajem i zakup węglarek, wreszcie przez cały szereg innych zarządzeń.

W celu odciążenia najbardziej przeciążonej linji Zagłębie Dąbrowskie — Skierniewice — Toruń buduje się linję Kalety — Podzamcze, dla skierowania nią i dalej przez Ostrowo — Jarocin — Gniezno — Inowrocław części węgla, eksportowanego przez Gdańsk i Gdynię. Do ukończenia zaś budowy tej linji zdolność przewozowa linji Zagłębie Dąbrowskie — Skierniewice — Toruń została powiększona przez delegowanie tam silniejszych parowozów a część ładunków, której nie można przepuścić w tym kierunku, wysyła się drogami okrężnemi Strzemieszyce — Dęblin lub przez Strzemieszyce — Skarżysko — Koruszki. G. P.

Reprezentacja Browaru Okocimskiego W CZĘSTOCHOWIE

185

Poleca niedoścignionej jakości piwa Okocimskie: MARCOWE, EKSPORTOWE i PORTER. Skład: ul. Zielona Nr. 38, telefon 566.

Rokowania polsko-niemieckie

Pięć umów z Niemcami już podpisano

Warszawa. — W ramach rokowań gospodarczych z Niemcami zostało opracowanych 9 ważnych umów kolejowych. Cztery z nich dotyczą komunikacji sąsiedzkiej, dwie przystępu do Wisły w Korzeniowie, dwie tranzytu przez Kluczborg, a jedna kolejowego tranzytu i pośredniej komunikacji między państwami na wschód od Prus wschodnich położonemi. Pięć pierwszych umów zostało już podpisanych przez pełnomocników obu stron. Podpisanie czterech ostatnich umów uzależnione zostało, przez stronę niemiecką od układu o konkurencji portów bałtyckich. Układ ten jednak wymaga jeszcze studjów do jego zfinalizowania, wobec czego sprawa ta odłożona została na później.

Niesnaski państw bałkańskich!

Bułgarzy donoszą o napadzie na swe terytorjum.— Nota trzech państw do Bułgarji.

Sofja. Wczoraj w nocy w pobliżu Kistendil wydarzyło się nowe zajście. Grupa emigrantów macedońskich wtargnęła z terytorjum serbskiego na terytorjum bułgarskie, rzuciła 10 bomb, zraniła 3 mieszkańców wsi, a następnie pod osłoną nocy cofnęła się na terytorjum serbskie.

Sofja. — Wręczona dziś kolektywna nota trzech państw rządowi bułgarskiemu wywarła dobre wrażenie. — Mniej przyjemną okolicznością jest kategoryczne żądanie rozwiązania organizacji komitadżi. Na granicy zostały skonsygnowane większe oddziały wojsk, które otrzymały rozkaz niedopuszczenia do powtórzenia się napadu.

Bukareszt. Min. spraw zagr. — Mitilineu, przedstawił na Radzie ministrów wspólny krok trzech państw u rządu bułgarskiego. Minister oświadczył, że wszelkie przyjazne wystąpienia wobec rządu bułgarskiego okazały się bezskuteczne, dlatego musiano przedsięwziąć kroki energiczniejsze.

Wspomniana nota nie ma charakteru ultimatum, w tonie jednak stanowczym zapowiada, że sąsiednie mocarstwa nie będą cierpieć w przyszłości powtórnych napadów.

W obronie rodziny.

Ważny projekt ustawy.

W powodzi niezwykłej ważności spraw, jakie w ostatnich czasach zajmowały Sejm i Senat, straciliśmy z oczu tę normalną część pracy ciał ustawodawczych, która reguluje codzienne życie państwa i jego obywateli pod względem prawnym.

Niemal już przed końcem sejmowej sesji grono posłanek zgłosiło szczegółowo obmyślony i opracowany projekt ustawy „o przestępstwie porzucenia rodziny".

Wnioskodawczynie wychodzą z założenia, że przymus, przez kodeksy nałożony, na matki względnie ojców, opuszczających swe dzieci, lub dzieci, uchylające się od obowiązku utrzymywania niezdolnych do zarobkowania rodziców, jest zbyt słaby i dzięki temu mało celowy. — Tezą zasadniczą wnioskodawczyń była chęć zwiększenia odpowiedzialności „osób, które zobowiązane zostały wyrokiem sądowym do wypłacania alimentów dzieciom małoletnim, małżonce, małżonkowi, wstępnym krewnym". — Kodeksy przewidują oczywiście ściągnięcie przymusowe przysądzonych sum od opornych, lecz nowy projekt obrończyń pokrzywdzonych postanawia nietylko ściągnięcie przymusowe drogą egzekucji owych przyznanych alimentów, lecz oprócz tego karę od 100 do 500 złotych, jeżeli w ciągu trzech miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku alimentów — bez względu na to, komu należnych — nie zapłaciły. Jeżeli przestępstwo takie po raz drugi popełnione zostanie — mówią wnioskodawczynie dalej — to osoba taka karana będzie więzieniem.

Wychodząc z założenia, że podpadający pod postanowienie takiej ustawy nie wyróżniają się poczuciem moralności i wobec tego nie zasługują na zaufanie, umieszczają posłanki w swym projekcie przepis taki:

„Ojciec lub matka, skazani za porzucenie rodziny, mogą być pozbawieni władzy rodzicielskiej i praw wyborczych czynnych i biernych (sołtysa, wójta, burmistrza, radnego w radzie miejskiej, posła na Sejm itp.)". Przestępstwo porzucenia rodziny uważają wnioskodawczynie — kobiety za występek tak poważny, że zdecydowały się pociągnąć nawet oskarżyciela publicznego do ingerencji w razie dopuszczenia się tego wykroczenia. W jednym ze swych dalszych artykułów ustawa nakłada na prokuratora i sędziego pokoju tego okręgu, w którym przestępca mieszka, obowiązek pociągania do odpowiedzialności według przepisu omawianej ustawy niezależnie zupełnie od tego, czy pokrzywdzeni przez „porzucającego rodzinę" samorzutnie występują przeciw niemu ze skargą o alimenty.

Specjalna również opieka zapewniona zostaje dzieciom.

„W razie śmierci jednego z małżonków — mówi projekt ustawy — i uchylenia się pozostałego przy życiu małżonka od dawania utrzymania dzieciom swym lub porzucenia ich, prokurator lub sędzia pokoju jednocześnie z wytoczeniem sprawy cywilnej o zasądzenie dla opuszczonego dziecka alimentów, pociągnie winnego do odpowiedzialności karnej według niniejszej ustawy".

Na początku wrześniowej sesji Sejmu projekt ten będzie przedmiotem obrad komisji opieki społecznej i prawniczej, a potem wnioskodawczynie bronić będą swych tez na plenum.

Watykan i Meksyk.

Nowe propozycje arcybiskupa Very.

Rzym. „Osservatore Romano" zamieszcza ostry artykuł przeciwko rządowi meksykańskiemu z powodu jego stanowiska w sprawie wolności religji. Dziennik twierdzi, że dekret rządowy jest przeciwny konstytucji meksykańskiej, uznającej wolność wyznania i wolność kultu.

„Osservatore" nazywa dekret tyrańskim, a zastosowanie jego nerońskiem, poczem omawia zakaz odprawiania mszy przez księży, nie urodzonych w Meksyku, a tylko naturalizowanych, nazywając takie rozstrzygnięcie nierozsądnem, gdyż albo odprawianie mszy jest przestępstwem, niezależnem od tego, jakie jest pochodzenie księdza, albo nieposzanowaniem konstytucji, przyznającej pełne prawa wszystkim obywatelom, również naturalizowanym. Artykuł „Osservatore", utrzymany w bardzo gwałtownym tonie i powtórzony przez największe pisma włoskie, jest sensacją dnia.

Meksyk. Arcybiskup Very wystąpił z nową propozycją porozumienia w sprawie konfliktu kościelnego. Proponuje on mianowicie, by prezydent Calles zawiesił rozporządzenia w sprawie kościołów aż do zwołania kongresu, który, jak się spodziewa arcybiskup, uchwali mniej surowe przepisy. Pozatem episkopat meksykański ogłosił deklarację, w której zaprzecza twierdzeniu o nielojalności duchowieństwa i oświadcza, ze gdyby Meksyk wciągnięty został do konfliktu zbrojnego z innem państwem, katolicy meksykańscy poparliby lojalnie rząd.

TELEGRAMY.

Niebezpieczny dla Francji traktat.

Londyn. „Manchester Guardian" w artykule wstępnym omawia traktat zawarty między Hiszpanją a Włochami, stwarzający nową sytuację na Morzu Śródziemnem. Najwidoczniej — pisze „Manchester Guardian" — traktat ten został zawarty z myślą przywrócenia obu kontrahentom dawnej świetności morskiej, przyczem myśl ta godziłaby w stanowisko Francji na Morzu Śródziemnem. Od Tangeru począwszy do Aleksandrette istnieje cały splot rozmaitych problemów, w których zainteresowane są Francji i Włochy, a na których rozstrzygnięcie może teraz

RESTAURACJA
PRZY HOTELU „POLONJA"
dnia 14-go b. m. t. j. w sobotę otwiera
DANCING
W SALI BALOWEJ
WEJŚCIE BEZPŁATNE
KUCHNIA WYŚMIENITA, BUFET WYKWINTNY, TRUNKI KRAJOWE I ZAGRANICZNE, DOBOROWE.

wpłynąć Hiszpanja przez oświadczenie się w tym lub innym kierunku.

Obrady komisji rozbrojeniowej

Niemcy doznały porażki

Genewa. — Posiedzenia plenarne komisji rozbrojeniowej poświęcone są całkowicie kwestji kontroli wojskowej. Wrażenie niespodzianki sprawiło wystąpienie delegacji włoskiej, angielskiej, amerykańskiej i japońskiej, które wypowiedziały się przeciwko wszelkiej kontroli, co oczywista wzmacnia pozycję Niemców.

Na podkomisji lotniczej dyskusja toczy się nad pytaniem szóstem kwestjonarjusza rozbrojeniowego na temat różnicy pomiędzy lotnictwem wojskowem a cywilnem oraz oceny lotnictwa cywilnego z punktu widzenia zbrojeń. Niemcy wystąpili z deklaracją, w której zaprzeczają wartości lotnictwa cywilnego, jako czynnika zbrojeń powietrznych. W odpowiedzi na tę deklarację delegat Polski wygłosił przemówienie zbijające punkt po punkcie motywację niemiecką. Do opinji delegacji polskiej przyłączyły się i inne w szczególności Ameryka, Francja i Anglja. W wyniku dyskusji przyjęto 15 głosami na 17 głosujących rezolucję stwierdzającą, iż w dobie obecnej niemożliwe jest ustalenie zasad rozróżniania samolotów cywilnych od wojskowych.

W sprawach marynarki handlowej delegat Polski popierał tezę, że ma ona wartość jako samodzielny czynnik w całokształcie zbrojeń.

Robotnicy amerykańscy wspierają strajk angielski

Nowy Jork. Zjednoczenie amerykańskich robotników przekazało komitetowi strajkowemu górników angielskich 1 miljon dolarów jako pierwszą ratę. Przewodniczący zjednoczenia, Green, wezwał robotników do dalszych składek na ten cel.

Francja wstrzymała wywóz węgla do Anglji

Paryż. Tardieu porozumiewał się z przedstawicielami wielkich kopalń węgla i prawdopodobnie zostaną wstrzymane wszystkie zezwolenia na wywóz węgla do Anglji. Zarządzenie to ma na celu zabezpieczyć normalne zaopatrzenie Francji w węgiel i zapobiec równocześnie podrożeniu węgla. Wobec wielkiego zapotrzebowania węgla na zimę, zarządzi Tardieu przywóz na większą skalę węgla z Belgji i z zagłębia Ruhr.

Powstanie w Albanji.

Belgrad. Oddziały rządowych wojsk albańskich przekroczyły granicę i weszły na terytorjum Jugosławji, gdzie zostały rozbrojone. Oddziały te cofnęły się przed zwycięskiemi oddziałami powstańców albańskich, wśród których znajdują się emigranci albańscy, przebywający do niedawna we Włoszech.

Król Belgów ratuje finanse państwa swoim majątkiem

Bruksela. Tel. Comp. Król Albert postanowił sprzedać swój zamek w Ostendzie, przyczem dochód z tej sprzedaży oddać do dyspozycji państwa, celem przyczynienia się w ten sposób do finansowej sanacji kraju.

Rząd sowiecki wobec rokowań z państwami bałtyckiemi

Moskwa. — Komisarjat do spraw zagranicznych ogłasza oficjalny komunikat w sprawie dalszych postępów rokowań nad wschodnio-europejskim paktem gwarancyjnym. W komunikacie tym rząd sowiecki podkreśla, iż nie będzie prowadził żadnych wspólnych rokowań z państwami bałtyckiemi, Polską i Finlandją, lecz rokować będzie z każdem z państw osobno. Udział Polski w ogólnym wschodnio-europejskim pakcie gwarancyjnym jest dlatego niemożliwy—według oświadczenia komunikatu ponieważ Polska bierze już udział w pakcie gwarancyjnym z Rumunją. Fakt ten z uwagi na spór dyplomatyczny o Besarabję zbyt wyraźnie wiązałby państwa bałtyckie ze sprawami, które nie interesują ich bezpośrednio.

Mierzyński otrzymał pełnomocnictwa

Ryga. Z Moskwy donoszą, że Wcik w związku z fermentem wśród marynarzy floty bałtyckiej i w szeregach armji czerwonej udzielił Mierzyńskiemu, nowemu szefowi „czerezwyczajki", następcy krwawego Dzierżyńskiego, szerokich pełnomocnictw dla skuteczniejszej walki z „kontrrewolucją". M. in. Mierzyński otrzymał prawo pozbawiania wolności nawet komunistów, zajmujących wysokie stanowiska, a nielojalnych wobec rządu.

Komuniści z Małopolski Wschodniej w Charkowie.

Moskwa. Do Charkowa przybył drogą okólną przez Berlin i Rygę drugi transport komunistów ukraińskich emigrantów z Małopolski wschodniej. Emigranci ci, w liczbie 102 osób, zamieszkiwali ostatnio w Podebradach, w Czechosłowacji, lecz uzyskali od rządu sowieckiego zezwolenie na emigrację do Rosji. Komisarjat ludowy rolnictwa Ukrainy sowieckiej skierował imigrantów do jednego z majątków sowieckich, gdzie utworzą ukraińską komunę rolniczą.

Sprawa uznania Sowietów przez Amerykę.

Wiedeń. „Neues Wiener Tageblatt" donosi z Nowego Jorku że kwestja uznania Rosji sowieckiej przez Stany Zjednoczone weszła, jak się zdaje, w stadjum decydujące. Syn senatora Smootha, przewodniczący komisji finansowej, bawi obecnie w Moskwie celem zebrania materjałów dla sprawy uregulowania długów. Rosyjska nieoficjalna reprezentacja w Waszyngtonie za komunikowała rządowi amerykańskiemu, że Rosja gotową jest uregulować swe długi, o ile będą do niej zastosowane te same zasady, które zastosowano wobec innych państw dłużniczych. W razie uregulowania długów, odpadnie jedna z najważniejszych przeszkód uznania Sowietów przez Stany Zjednoczone.

Rząd bułgarski utrzymywał bandy komitadżi

Bukareszt. — Wczorajszy „Adverul" publikuje sensacyjne rewelacje o posiadaniu przez rząd rumuński dowodów, iż bandy komitadżi bułgarskich napadające na terytorjum rumuńskie, czyniły to w porozumieniu i z wiedzą rządu bułgarskiego. Z dokumentów wynika, iż oficerowie bułgarscy w czynnej służbie ćwiczyli w koszarach oddziały komitadżów, dostarczając im broni najnowszej konstrukcji, posiadanej w niewielkiej liczbie przez rząd bułgarski. Kasy wojskowe wypłacały przywódcom band regularnie fundusze które powiększano w momentach, na które projektowane było dokonanie napadu. Odnośne dowody rząd rumuński przedłożył mocarstwom jako dowód destrukcyjnego stanowiska rządu bułgarskiego, który pozostaje czynnikiem niepokoju na Bałkanach.

Katastrofalne zderzenie pociągu na stacji w Rydze.

Ryga. Zdarzyła się tu wielka katastrofa kolejowa. Pociąg towarowy, wiozący węgiel polski od granicy, wpadł na inny pociąg towarowy na terenie stacji Ryga. — Skutki zderzenia były straszne. Oba pociągi zostały rozbite doszczętnie. 6 wagonów załadowanych polskim węglem spiętrzyło się jeden na drugim, rozbijając się w drzazgi. Obsługa kolejowa zdążyła w czas wyskoczyć i uniknęła śmierci.

Wielkie narady rosyjskich monarchistów w Pradze.

Warszawa. W dniach 8 i 9 sierpnia w Pradze czeskiej odbyło się poufne zebranie rady naczelnej rosyjskiej organizacji monarchistów na emigracji na którem oprócz przedstawicieli organizacji, byli obecni przedstawiciele wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza, wielkiego księcia Cyryla Włodzimierzowicza, cesarzowej wdowy oraz Związku oficerów armji Wrangla.

Na konferencji uznano dzisiejszy moment do wywołania rewolucji przeciw rządowi Sowietów i zadecydowano za wszelką cenę spowodować generalny strajk kolejowy w Rosji, celem uniemożliwienia dostawy środków żywnościowych do miejsc objętych powstaniem.

Odznaczenie finlandzkie dla oficerów polskich

Z okazji pobytu w Polsce pułk. Malmberga, komendanta głównego finlandzkiego Skyldskäru, otrzymali finlandzkie krzyże żelazne następujący oficerowie armji polskiej: pułk. sztabu gen. Adam Koc, major rezerwy Kazimierz Kieszkowski, kapitan rezerwy Aleksander Kobyliński, porucznik rezerwy Jan Drzewiecki i porucznik Witold Langrod.

Ilu urzędników zwolniono w P. K. O.?

Warszawa. Prezydjum PKO. przesłało p. ministrowi skarbu wykaz urzędników zwolnionych w tej instytucji od 1 listopada. Z wykazu wynika, iż od chwili dymisji ś. p. H. Lindego ze stanowiska prezesa PKO. do 9-go bm. usunięto z tej instytucji 95 pracowników, w tej liczbie 15 ze stanowisk kierowniczych. W liczbie zredukowanych, w związku z reorganizacją, usunięto z powodu braku zaufania do nich ze strony władz PKO. około 20 urzędników, przeważnie ze stanowisk kierowniczych, W związku z zanotowanym w prasie zarzutem, że urzędnikom tym przyznano emeryturę, donosi prasa, iż przeniesienie usunięty tych urzędników w stan spoczynku nie przerywa wdrożonego dochodzenia dyscyplinarnego, ani też toczącego się co do niektórych z nich śledztwa sądowego. W zależności od wyników tego dochodzenia przyznane emerytury mogą być cofnięte.

Sowiety niezadowolone z posła Wojkowa

Odwołanie posła Wojkowa z Warszawy na skutek niezadowolenia z niego jego zwierzchnich władz zdaje się być przesądzone. Jako najpoważniejszy zarzut wytykają mu małe zdolności propagandystyczne.

Na następcę p. Wojkowa upatrzony jest znany współtwórca traktatu ryskiego Joffe. Projekt tej nominacji jest zrozumiały jeśli się weźmie pod uwagę, iż Joffe, jeden z najwybitniejszych sowieckich dyplomatów jest słynny w świecie ze swych zdolności propagandystycznych, które ostatnio choćby, ujawnił dosadnie na placówce w Wiedniu. Ze względu na konieczność utrzymania poprawnych sąsiedzkich stosunków między S. S. S. R. a Polską, Sowiety winny unikać tak prowokujących kandydatur na placówkę warszawską i nie powinny kłaść wyraźnie całego nacisku na działalność propagandystyczną.

Oficjalna prasa sowiecka wyraźnie

110.

TAJEMNICA POCHODZENIA

Tłumaczenie z angielskiego

XXVIII.

Swiat zrazu nie uwierzył, gdy rozeszła się wieść, że lady Craven była córką pani Scarlett. Olbrzymia fortuna matki (zostawiona jej niegdyś bez żadnych zastrzeżeń przez męża) przypadła w udziale Elli, która tym sposobem stała się jedną z najbogatszych dziedziczek w Anglji. Małżeństwo pani Verulam z Sir Jerzym Townshendem, także niemało sprawiło zdziwienia w towarzyskich kołach. Celina srodze była zawiedzioną, dowiedziawszy się, że Ella nie może być obecną na jej ślubie, chciała nawet odłożyć wesele do powrotu jej z zagranicy, ale lord Craven wyperswadował jej, że w takim razie musiałaby czekać długo bardzo. Istotnie rok cały upłynął, zanim młoda para zawitała do Towers.

Wiosna była w pełni, a cała wieś przystrojoną została w kwiaty, wieńce i łuki tryumfalne, na cześć przyjazdu młodego pana i jego pięknej małżonki. Słońce obrzucało złotem szary fronton starożytnego pałacu i ukośne, purpurowe strzały ciskało na aksamit mchów, zielonych liści stuletnich dębów szpaleru, wiodącego przez park pod zajazd główny.

Ella, wychylona z karety, patrzyła z rozrzewnieniem na stare, błyszczące w blaskach zachodu mury, wśród których wzrosła i wychowała się; a niewysłowione uczucie radości i dumy wypełniało jej serce, kiedy na tarasie zamkowym ujrzała przygarbioną wiekiem postać, która, na widok podjeżdżającej karety, żywo zeszła ze schodów, przesyłając powitanie rękoma: był to stary jej przyjaciel, rektor Bainbridge. Na widok tego starca łzy rzuciły się jej z oczu; po chwili Ella, obie ręce zarzuciła po dawnemu na szyję swemu przyjacielowi sędziwemu i ściskała go z uniesieniem radosnem.

— Dziecko moje! drogie, kochane dziecko! — powtarzał drżącemi usty starzec i zapytał cicho: — Więc jesteś szczęśliwą?

— Jak żadna kobieta na ziemi! — odparła z zapałem, patrząc mu prosto w oczy. — Jak to okropnie dawno jakeśmy się widzieli. Nie miałam odwagi wrócić do was, gdy byłam smutną i zbolałą, ale dziś w szczęściu i radości, serce moje ku tobie pierwszemu ojcze, zwróciło się w pełni wesela i radowania swego. I patrzaj, drogi przyjacielu, nie sama wracam! Ot, kogo przywożę! — To mówiąc zwróciła się do stojącej obok kobiety i z ramion jej wzięła śpiące dziecię, które z wielką ostrożnością złożyła na rękach starego swego opiekuna.

Był to chłopczyk... pierworodne dziecię, skarb matczyny, chluba ojcowska. Lica młodej matki promieniały radością i dumą, gdy szczebiotała dalej wesołym głosem:

— Z gazet wiedzieliście już ojcze o jego narodzinach, ale czego nie wiecie, to tego, że przywiozłam go tutaj aby przez was był ochrzczonym. Chciałabym, aby tylko wasza ręka wprowadziła syna mego do kościoła Bożego; dlatego też spieszyłam o ile mogłam... o ile siły mi pozwoliły.

— Obawiam się nawet, czy nie nadużyłaś ich w twojej niecierpliwości — wtrącił lord Craven niespokojnie.— Masz takie silne wypieki na twarzy.

— To nic; — to tylko z wielkiej radości. Nie czuję się wcale zmęczoną.— — O! jakże się cieszę, że wracam do naszego drogiego, starego domu. Jak mi tu miło będzie wśród was, drodzy przyjaciele i świadkowie mego dzieciństwa!

Uśmiechnięta, rozpromieniona, wbiegła na schody i weszła do wielkiego starożytnego przedsionku, w którym cała służba zgromadzona była w odświętnych strojach. Mistress Bunch, stara klucznica, która niegdyś była świadkiem jej ślubu, wystąpiła naprzód ze łzami rozczulenia w oczach.

— O! jaśnie pani! — co to za radosny dzień dla mnie nastał — rzekła.

— I dla mnie również, droga Bunch — odparła Ella i z dawną poufałą prostotą uścisnęła czule wierną sługę.

Dla każdego z obecnych miała słowo przychylne lub życzliwy uśmiech. Czuła się tak szczęśliwą, że mąż z trudnością zdołał ją uprosić, aby udała się na spoczynek.

— Pamiętaj, że Celina i Sir Jerzy przyjeżdżają jutro i że powinnaś oszczędzać sił swoich.

Gdy powrócił za chwilę, zastał ją leżącą na niskiej kanapce, z dzieciątkiem uśpionem w stojącej obok kołysce.

— Wydajesz się tak szczęśliwą — rzekł siadając obok niej i ogarniając jednem spojrzeniem te dwie najdroższe na świecie istoty, że nawet podczas naszej podróży, we dwoje, nie widziałem cię nigdy taką.

— Cóż w tem dziwnego? — odparła pochylając się nad śpiącą dzieciną. — Gdy byłam z tobą, wydawało mi się, że szczęście moje jest tak bezgranicznem, iż nic już do niego przyłdać niepodobna, a jednak... Tu zatrzymała się.

— Mów dalej... Wiem niestety! że w przyszłości zejdę na drugi plan w twojem sercu i już rozmyślam, jakby abdykować z moich praw na rzecz tego oto malca, bez narażenia mojej osobistej godności...

— O! Hugonie! nie mów tego, — przerwała z gorącą wymówką. — Byłabym najnieszczęśliwszą, gdybyś naprawdę mógł myśleć coś podobnego. Ty wiesz, że byłeś, jesteś i pozostaniesz zawsze dla mnie najpierwszym i że pozwolisz, aby obok ciebie zamieszkał w mojem sercu ten mój drogi... ten nasz aniołek!

KONIEC.

pisze, iż zadaniem Joffego byłoby odrobienie zaniedbań w propagandzie sowieckiej na terenie Polski, jakie nastąpiło w czasie urzędowania obecnego posła sowieckiego w Warszawie, p. Wojkowa.

Dwaj polacy skazani na dożywotnie więzienie

Stołpce. — Przed trybunałem rewolucyjnym w Mińsku odbyła się rozprawa sądowa przeciw 2 obywatelom ziemskim z okolicy Borysowa, Mieczysławowi Lewkowskiemu i Edmundowi Kotwiczowi, oskarżonym o sabotaż zarządzeń władz sowieckich i szpiegostwo na rzecz Polski. Mimo zeznań świadków na korzyść oskarżonych, skazano ich na dożywotnie więzienie.

O byt pracowników umysłowych

Wczoraj delegacja Centralnej Organizacji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych w osobach pp. W. Leśniewskiego i W. Kościńskiego przyjęta była przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu Kwiatkowskiego w sprawie ustawowego uregulowania stosunku najmu pracowników umysłowych. Delegacja wskazała na fakt, że akcja związków zawodowych o przeprowadzenie projektu ustawy o najmie jest prowadzona już zgórą 7 lat, gotowy zaś projekt zalega od 1923 r.

Tymczasem jednak pracownicy umysłowi są pozbawieni wszelkiej ochrony prawnej, skutkiem czego przedsiębiorcy uprawiają bezkarny wyzysk pracowników.

Centralna Organizacja domaga się aby w ustawie, która winna być zadekretowana w czasie najbliższych miesięcy zostały ostatecznie uregulowane: trzymiesięczne wymówienie pracy w razie zwolnienia pracownika przez pracodawcę, odprawy za przepracowane lata w stosunku 1/12 poborów rocznych za każdy rok pracy, obowiązkowe regulaminy pracy we wszystkich przedsiębiorstwach, ograniczenie czasu trwania okresu próby do jednego miesiąca, ścisłe określenie istotnych warunków umowy i ograniczenie wypadków uprawniających pracodawcę do natychmiastowego rozwiązania umowy o pracę do popełnienia przez pracownika czynów zakazanych kodeksem karnym.

P. Minister z wysokiem zainteresowaniem potraktował wywody delegacji, uznając ważność i pilność sprawy i oświadczył, że jest zwolennikiem załatwienia jej w możliwie najkrótszym czasie, t.j. wydania odnośnego dekretu jeszcze w roku bieżącym. Pewne różnice w ujmowaniu poszczególnych spraw przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu nie powinny zdaniem p. Ministra wpłynąć na dalszą zwłokę, tem bardziej, że istnieje nadzieja na ich zasadnicze uzgodnienie.

KRONIKA.

— **Przeniesienie Biura Zarządu Wystawy.** Biuro Zarządu Wystawy przeniesione zostało na teren wystawy do budynku szkolnego przy ul. Jasnej, gdzie mieści się na parterze. Telefon Nr. 6-00.

— **Depesze i listy gratulacyjne.** Z okazji uroczystości otwarcia Wystawy Roln.-Przem. w Częstochowie depesze i listy gratulacyjne nadesłali: vice-minister Przem. i Handlu p. Doleżal, — delegując jednocześnie radcę Wcisło, minister Rolnictwa dr. Raczyński, który, przepraszając w liście, iż przybyć osobiście nie może, delegował radcę Łuszczewskiego, dr. Tępski, prezes pomorskiej Izby Rolniczej, p. Buszczyński, prezes Izby przem.-handlowej w Toruniu, p. Kączkowski, prezes Zw. organizacji spirytusowych w Warszawie, p. Powierza, prezes Tow. Meljoracyjnego, poseł Wartalski, który zajęty jest pracami nad traktatem polsko-niemieckim w Charlotenburgu oraz red. Wilkoszewski z Iwonicza.

Depesze gratulacyjne odczytał po swej inauguracyjnej przemowie prezydent dr. Marczewski.

— **Na wystawę do Częstochowy.** Stowarzyszenie kupców polskich w Dąbrowie organizuje w nadchodzącą niedzielę zbiorową wycieczkę na wystawę do Częstochowy. Wyjazd nastąpi w niedzielę pociągiem o godz. 5 rano. Specjalne wagony zarezerwowane będą tylko dla członków wycieczki.

— **Konkurs imienia F. Chopina.** Zarząd wyższej szkoły muzycznej w Warszawie, pozostającej pod egidą Tow. Muzycznego, nadesłał do miejscowej szkoły muzycznej dyr. L. Wawrzynowicza zawiadomienie o międzynarodowym konkursie dla pianistów, zorganizowanym przez Wyższą Szkołę muzyczną. Konkurs ten odbędzie się pod protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 15 października 1926 r. Szczegóły podamy w jednem z najbliższych numerów naszego pisma.

— **Do członków chórów.** — Z powodu kończących się ferji wakacyjnych, członkowie chórów b. Tow. im. Moniuszki, b. sekcji śpiewaczej Tow. „Sokół" i wszyscy sympatycy tychże chórów, pragnący powiększyć chór męski, proszeni są o przybycie w niedzielę 15 b. m. o godz. 4 po południu do sali Stow. Rzem.-Przemysłowego (I Aleja 9).

— **Odroczenia służby wojskowej.** Ostatni numer (81) „Dziennika Ustaw" zamieszcza rozporządzenie ministra oświecenia publicznego, wydanego w porozumieniu z ministrami: spraw wojskowych, przemysłu i handlu i rolnictwa, w sprawie odroczeń do służby wojskowej słuchaczów wyższych zakładów naukowych i uczni szkół średnich. Do rozporządzenia dołączony jest wykaz uczelni i szkół, którym przysługuje prawo udzielania odroczeń.

Ulgi dla podatników.

Umorzenia i spłaty ratami.

W myśl ostatnich zarządzeń, Prezes Izby Skarbowej posiada prawo umorzenia podatku obrotowego do sumy 500 zł., o ile petent dostatecznie udowodni swe ubóstwo.

Pozatem Prezes Izby Skarbowej, na skutek indywidualnych podań płatników popartych uzasadnionymi wnioskami władz podatkowych I instancji, upoważniony jest do udzielania zezwoleń na ratalną spłatę do 3-ch miesięcy wszelkich zaległości podatku dochodowego i przemysłowego, (także powstałych po 1 X 1925 r.). bez ograniczenia kwoty należności, a na przeciąg 6-ciu miesięcy, o ile poszczególna należność nie przekracza kwoty 10,000 zł. — nie licząc dodatków samorządowych, kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych.

Analogiczne uprawnienia otrzymali i naczelnicy Urzędów Skarbowych z zastrzeżeniem jednak 3 miesięcy, przyczem poszczególna należność nie może przekraczać kwoty 500 zł. w miejscowościach do 10 000 mieszkańców, a 1000 zł. w miejscowościach ponad 100,000.

Znaczniejsze ulgi, niż powyższe, pozostają nadal w kompetencji Ministerstwa Skarbu.

W wypadkach odroczenia płatności zaległości podatkowych, wzgl. rozłożenia ich na raty, odsetki za odroczenie obliczane będą od ustawowego terminu płatności danych podatków tylko wówczas, gdy podanie płatnika wpłynie przed upływem tego terminu, w przeciwnym zaś razie odsetki za odroczenie (1 proc.) obliczane będą od daty złożenia podania, do tego natomiast terminu liczy się kary za zwłokę (4 proc.).

Powyższe uprawnienia władz podatkowych nie odnoszą się jednak do zaległości z tytułu miesięcznych i kwartalnych zaliczek na poczet podatku przemysłowego (od obrotu).

— **Nowe znaczki stemplowe.** Z dniem 15 bm. puszczone zostaną w obieg 20-groszowe znaczki stemplowe nowego nakładu.

Rysunek nowego znaczka 20-groszowego, wymiaru 19,5 na 24,5 mm., przedstawia godło państwa w tarczy, otoczonej ramką w stylu renesansowym.—

W górnej części znaczka umieszczono w rogach cyfry: „20" oraz napis „groszy", u dołu zaś „opłata stemplowa".

Kolor znaczka zielony.

Zaznaczyć należy, że 20 groszowe znaczki stemplowe dawnych nakładów nie tracą swej ważności.

— **Pozwolenia na sprzedaż piwa i wina.** Wobec niejasnego brzmienia ustawy o monopolu spirytusowym z 31 lipca 1924 r., na mocy której wydane zostało rozporządzenie o tem, że jedynie władze skarbowe uprawnione są do wydawania pozwoleń na wyszynk i sprzedaż napojów alkoholowych, szereg osób zwrócił się do władz z zapytaniem, kto uprawniony jest do wydawania pozwoleń na sprzedaż piwa i wina, Min. Przemysłu i Handlu wyjaśniło, że do tego uprawnione są jedynie władze skarbowe.

— **„Dziecko i Matka".** Ukazał się nr. 5 „Dziecka i Matki" opóźniony co prawda z powodu przewlekłego strajku zecerów — ale jak zwykle przynoszący bogatą treść, cenną dla każdej matki, wychowującej troskliwie swe dzieci.

Na specjalną uwagę zasługuje artykuł p. Jaroszyńskiej „O nowoczesnych grach pedagogicznych", przynoszący ciekawe i rzeczowe wskazówki. Z Bogdanowiczowa odpowiada w swym artykule na pytanie „Kiedy winniśmy zaczynać wychowanie". W dziale lekarskim czytamy artykuł dr. Barańskiego „Technika karmienia piersią". Dr. Popowskiego „O zapobieganiu zakażenia się gruźlicą". Dr. Bogdanowicza „Kołysanie niemowląt". H. Z. „Jak przygotowywać kefir itd. Do numeru dołączono tablicę krojów i arkusz wzorów.

Proces komunistów częstochowskich

B. wice-prezes Rady miejskiej Pietrzykowski, radny Flammenbaum i pepesowiec Zorski na ławie oskarżonych

Od środy toczy się przed Sądem Okręgowym w Piotrkowie sensacyjny proces o propagandę wywrotowo-komunistyczną i działalność antypaństwową z art. 102 K. K. cz. I. Na ławie pod sądnych zasiadło dwanaście osób, a wśród nich: b. wiceprezes Rady Miejskiej w Częstochowie Pietrzykowski; radny Flamenbaum, Zorski i inni.

Skład Sądu: Przewodniczący wiceprezes Tchorzewski, wotanci sędziowie Ostruszka i Baggawut. Oskarżenie popiera pprokurator Jan Kuczyński. Sekretarz p. Więcławski.

Oskarżeni do winy się nie przyznali, przyczem nie ujawnili chęci udzielania Sądowi jakichkolwiek wyjaśnień. Wobec czego Sąd przystąpił do badania świadków.

Kierownik Ekspozytury śledczej w Częstochowie zeznał, że Zorski należał do komunistów, organizował komitety bezrobotnych, urządzał manifestacje i dla zamaskowania się wstąpił do P. P. S.

Pietrzykowski należał również do partji komunistycznej i wybrany został do Rady Miejskiej z ramienia lewicy klasowych Zw. Zawodowych.

Opatowski, kupiec tapet, trudnił się przewożeniem bibuły komunistycznej. Podsądni zostali aresztowani 9-go marca b. r. w celu zapobieżenia masowym wystąpieniom antypaństwowym. Komitet ten był komunistyczny z Zorskim na czele.

Wśród ogólnego zainteresowania rozpoczął swoje zeznanie w charakterze świadka Dr. Marczewski, Prez. m. Częstochowy, podał szczegóły tarć między klasowymi Związkami Zawodowymi a Ch. Dem. na tle pomocy lekarskiej. Zorski jako rzecznik Klasowych Związków domagał się, by pomoc lekarską dla bezrobotnych zostawić przy Klas Związkach Zawodowych; zaś delegaci Ch. D. żądali otworzenia ambulatorjum dla bezrobotnych przy Magistracie. Do Magistratu zwracali się przedstawiciele różnych Związków w sprawie bezrobotnych.

Następnie zeznawali: prezes Częstochowskiej Rady Miejskiej, inspektor pracy, pos. Pużak, posłanka Praussowa i podkomisarz Konnes, którzy zeznawali na korzyść Zorskiego, podając że podsądny Zorski w swych wystąpieniach dektarował się jako PPSowiec i starał się oddziaływać uspokajająco tak na delegacje, jak i na demonstrujące tłumy.

O godzinie 10 w nocy przewodniczący odroczył rozprawę do dnia następnego. Rozprawie przysłuchują się tłumy publiczności. Zorski, b. student prawa i Opatowski, odpowiadają z wolności.

W dniu wczorajszym zeznawał cały szereg świadków obrony, poczem nastąpiły przemowy prokuratora i obrońców.

W chwili oddawania naszego numeru pod prasę, jak telefonują nam z Piotrkowa, obrady sądowe jeszcze trwają.

Wyrok zapadnie prawdopodobnie dopiero w piątek wieczorem.

NIEROZŁĄCZNE

znaki ochronne

JELEŃ i SCHICHT

są najlepszą gwarancją dobroci i czystości mydła. Kto dba o bieliznę i o ręce, kto pragnie oszczędzić sobie trudu, niech nie pozwala wmówić sobie, że inne mydła są równie dobre niech żąda tylko najlepszego

0 14

mydła

Jeleń Schicht.

— **Armja potrzebuje wykwalifikowanych zawodowców.**— Obecnie kończy się 6-letni okres służby kontraktowej zawodowych podoficerów armji polskiej.

Po upływie tego terminu zawodowcy w czasie do 1 września mogą się zdecydować na podpisanie nowego kontraktu na okres 3-letni.

Ponieważ w armji panuje brak zawodowych podoficerów, przeto M. S. wydało szereg zarządzeń, mających na celu zwiększenie stanu osobowego zawodowych podoficerów. Między innemi zezwolono na przyjmowanie w stan czynny podoficerów rezerwy.

— **Przewlekanie reklamacji celnych.** Importerzy polscy skarżą się, że wątpliwości formalne w urzędach celnych, które załatwiane są przez Dyrekcję Ceł lub departament ceł w min. Skarbu, trwają miesiącami. Tymczasem importer nie odbiera towaru i tem samem nie pokrywa eksporterowi zagranicznemu należności. Podrywa to oczywiście zaufanie zagranicy do kupców naszych. — Niejednokrotnie w tej sprawie strony zainteresowane zwracały się do ministerstwa Skarbu. Należy się spodziewać, że ważna ta sprawa będzie uwzględniona przez ministerstwo Skarbu przy reorganizacji specjalnie w kierunku uproszczenia i usprawnienia urzędowania.

— **Kurs walut.** W dniu 13 bm. oddział Częstochowski Banku Polskiego płacił: dolar—8 zł. 98 gr., frank francuski—24 zł. 60 gr. za 100, frank szwajcarski—175 zł. 00 gr. za 100.

Tragiczny zgon cyklisty!

Leon Łapiński, lat 31, jadąc na rowerze z Przyrowa do św. Anny, spłoszył zaprzężonego do wozu konia, który skoczył tak gwałtownie, że wpadł prosto na cyklistę, przyczem dyszel wozu ugodził Łapińskiego w brzuch. Nieprzytomnego rowerzystę przywieziono do szpitala Panny Marji w Częstochowie, gdzie jednak po dokonanej operacji Łapiński zmarł w ub. czwartek.

— **Krzykliwy wojownik.** Gwałtowny charakter zdradza Izrael Prepelicki (Senatorska 30), bowiem policja ustawicznie musi pisać nań protokuły za zakłócenie spokoju publicznego. Protokuł taki sporządzono również i w dniu wczorajszym.

— **Złe psy należy trzymać na uwięzi.** Za trzymanie złych psów bez uwięzi policja sporządziła protokuły na: Jana Płazę (Spadek 16) oraz Szmula Blajwasa (Garncarska 78).

Wykrycie złota w ziemi sanockiej!

Sensacyjne doniesienie. Złotnicy kruszec znaleziony nad Sanem uznali za czyste złoto. Ziemia sanocka prawdziwem Eldorado Polski

Warszawa. — Centralne władze zostały powiadomione, iż do Dyrekcji Skarbowej w Sanoku nadeszła wieść, że w sąsiedniej wsi Trencza odsłoniła się skutkiem podmycia przez San nadrzeczna skała i odkryła znajdujące się

Teatr „Odeon"

Program od soboty 14 do środy 18 sierpnia r. b.

Szczegóły w afiszach i program.

Ostatni seans o godz. 10 wiecz.

Ceny miejsc zwykłe.

Dziś! Ekran i Scena razem! Na ekranie! Dziś!

Perła Twórczości Polskiej! Monumentalny Film osnuty na tle powieści **J. I. Kraszewskiego** p. t.

CHATA ZA WSIĄ

(CYGANKA AZA)

Potężny dramat w 10 aktach, który przedstawia czasy dziedzica Adama pana na Stawiskach.

Wykonany przez najlepszych artystów sceny Polskiej!

Aktualność! NAD PROGRAM: Aktualność!

Uroczystości w Kielcach w dniu 7 i 8 sierpnia 1926 r.

NA SCENIE: Ostatnie pożegnalne występy od niedzieli 15-go sierpnia (włącznie)

IWASSIOW i WORONCEWICZ

Duet śpiewno-taneczny z nowym repertuarem.

Sensacja! **FELIKS AMORS** Sensacja!

Popularny humorystyczno-muzykalny Ekscentryk-Wirtuoz. Muzyka! HUMOR! ŚPIEW! SATYRA! z nowym programem.

Ewa BILL | Aleksander SZPAKOWSKI

tancerka charakt. Nowe kreacje, słynny humorysta-satyryk-komik.

Teatr „Nowości" I-sza Aleja 12.

Od środy 11 go do soboty 14-go sierpnia włącznie.

Początek w dni powsz. g. 5,30 w soboty o 4,30, w niedz. o 3,30

NA EKRANIE: Potężny film wytwórni amerykańskiej „First National Pictures" p. t.

A ona jednak kochała.... (Szantażystka)

dramat w 8 aktach. W rolach głównych: **DORIS KENYON, LOYD HUGES i BOSVORD NOVARD** te 3 nazwiska już mówią same za dobroć filmu

NA SCENIE: Teatr Artyst. „Rajski Ptak", pod kierunkiem B. Orlińskiego odegra znakomitą operetkę w 1 akcie **W. Rapackiego** p. t. **Próba miłości**

OSOBY: Zofja — B. Halmirska, Adolf — S. Gołębiowski, Kalasanty, woźny — B. Orliński, Józiek — A. Piotrowski, Łusia, adeptka — M. Popielewska. Tańce i ewolucje układu baletm. A. Piotrowskiego

Kino-Teatr „NOWY"

Od piątku 13 do poniedz. 16 sierpnia wł.

Szczegóły w afisz. — Ost. seans o 10 w.

Ceny miejsc: krzesło 1 zł. 30 gr. Na 1-szy seans tylko 1 złoty.

Ekran i Scena Razem! Na ekranie! Specjalnie na Otwarcie Wystawy! Największa Gwiazda Ekranu znana z ostatnich zdjęć i opisów w „Światowidzie" i „Rzeczypospolitej" **Betty Bronson** w 10 aktowej powieści filmowej

PETER PAN

Arcydzieło sztuki filmowej! Nadzwyczajna rezyserja godna podziwu! Niebywała Wystawa!

Dla młodzieży dozwolony

Na scenie: Pożegnalne występy Teatru Artystycznego „ZIELONY KAKADU", którzy wykonają: Swoje najlepsze pieśni i tańce, w charakteryzacji znakomitego Chóru B-ci Zajcewych, oraz pożegnalne występy duetu tanecznego **Fea Lori et Court.** Nowe tańce.

w jej wnętrzu pokłady złota.

Dyrekcja Skarbowa wydelegowała zaraz na miejsce komisję, która zebrawszy próbki lśniącego kruszcu, odesłała je do zbadania do Lwowa.

Z uwagi na to, że w stronach tych znajduje się cynk, ołów i miedź, nie jest rzeczą wykluczoną, że błyszczący ten kruszec nie jest złotem, lecz miedzią. Badania próbek u miejscowych złotników określają kruszec jako czyste złoto.

Na miejsce zjeżdża w dniach najbliższych specjalna komisja rzeczoznawców.

Gdyby badania ich dały pomyślne rezultaty, zasłynie wkrótce ziemia sanocka jako najbogatszy zakątek Polski, obfituje bowiem w liczne źródła naftowe, solne i niezliczone gatunki wód mineralnych, gorące gejzery (Ulucz), kryształ górski i jubilerskie kwarce w wagonowych ilościach (Baligród), tysiące morgów glinki farbiarskiej (ochra) oraz cementowej, dalej do czyszczenia metalu (trydla), węgiel, rudę żelazną i wiele innych, nieprzebranych skarbów.

Z KRAJU.

(—) Bolszewicka bezczelność. Ub. roku, w rocznicę rozstrzelania Naftalego Botwina, zabójcy Cechnowskiego, komuniści lwowscy urządzili szereg manifestacji, zmierzających do wywołania awantur. — W roku bieżącym bezczelność elementów wywrotowych przeszła wszelkie granice, mianowicie w nocy z czwartku na piątek komuniści zdjęli tabliczkę z nazwą ulicy przy ul. Szpitalnej (na której mieszkał przed samem aresztowaniem Naftali Botwin) i na jej miejsce powiesili tabliczkę z napisem: ulica Naftalago Botwina.

(—) Sensacyjny pojedynek w Łodzi. W kino-teatrze „Casino" występuje piosenkarz, Wł. Lin, znany Częstochowie z niedawnych występów w „Odeonie".

Największem powodzeniem cieszyła się piosenka p. t. „Nagrobki Wielkich Łodzian". Jedna z osób, o której śpiewa p. Lin, czując się obrażoną, przysłała mu swych pełnomocników. Charakterystyczna sprawa honorowa o piosenkę znalazła swój epilog w dniu onegdajszym w lasku brzezińskim. Po trzykrotnej wymianie strzałów z pistoletów przeciwnicy podali sobie ręce.

(—) Kobieta w karpackiej Arce Noego

Czterem gospodarzom i jednej kobiecie z Bystrej, wsi obok Jordanowa, przytrafiła się podczas ostatniej powodzi niezwykła przygoda. Wracali oni wozem z jarmarku; podczas przejazdu przez Skawę, której koryto znacznie się pogłębiło, ugrzęźli w mule, nie mogąc zupełnie ruszyć z miejsca. Woda płynąca na równej wysokości z wierzchem wozu porwała siedzącą w tyle na półkoszku kobietę wraz z półkoszkiem i tak niosła ją na przestrzeni kilku kilometrów, aż spostrzegł ją mąż w pobliżu własnego domu, wołającą o ratunek.

Z obserwującego tłumu nikt nie miał odwagi rzucić się na ratunek nieszczęśliwej; dopiero żołnierze 12 p. p. wracający właśnie z ćwiczeń wydobyli z wody tonącą już kobietę. Pozostałym w wozie udało się po kilku godzinach wydostać z wody. Jakież było ich zdziwienie, kiedy wróciwszy do wsi, zastali w domu kobietę, którą mieli już za straconą.

( ) Śmierć za bandytyzm. Przed sądem doraźnym w Łucku stanął znany bandyta Zakosztuj, b. herszt jednej z band dywersyjnych, grasujących w roku 1921 na Wołyniu i były emisarjusz bolszewicki, który dokonał szeregu napadów rabunkowych i sabotażowych podpaleń, grasując w powiatach horochowskim, dubieńskim i łuckim. Bandytę oskarżał prokurator Dąbrowski, bronił z urzędu mec. Sioma. Zakosztuja skazano na karę śmierci. Prośba o ułaskawienie została odrzucona. Wyrok wykonano przez rozstrzelanie następnego dnia rano za miastem, niedaleko traktu równieńskiego.—

ZE SWIATA.

(-) Największe uniwersytety na świecie. Jeden z dwóch uniwersytetów N. Jorku, Columbia—University, posiada 80 tysięcy studentów, 1,900 profesorów i docentów.

Budżet roczny tego olbrzyma wynosi prawie 12 miljonów dolarów.

Drugi wielki uniwersytet, New-York University, liczy „tylko" 21,000 studentów i 350 profesorów.

Niejedno miasto w Polsce liczy tyle mieszkańców, co uniwersytet nowojorski studentów.

A niejeden miejski budżet roczny w naszych dużych miastach pozostaje daleko w tyle za budżetem uniwersytetu amerykańskiego.

(-) Czworonoga gwiazda filmowa. Furax, pies, który odegrał główną rolę w kilku kryminalnych filmach amerykańskich, został zabity przez nieostrożnego myśliwego. Władze sądowe przyznały odszkodowanie właścicielowi psa w wysokości 40,000 dolarów.

Rośliny cierpią i umierają jak ludzie.

Zdumiewające odkrycie przyrodnika indyjskiego.

Znakomity przyrodnik indyjski sir Jagadis Chundra Bose dawno już skonstatował, że nieruchome, napozór nieczułe na ból rośliny, żyją takiem samem życiem jak zwierzęta, a wrażliwość ich nerwowa jest nawet dużo większa.

O tem odkryciu dużo pisano w swoim czasie w prasie całego świata.

Dziś sir Jagadis, którego tym tytułem wysokiego szlachectwa obdarzył król W. Brytanji za wielkie zasługi położone na polu nauki przyrodniczej, jest w możności pełnego udowodnienia swej teorji.

Mianowicie wynalazł on aparat specjalny. Za pomocą pewnych promieni prześwietla on daną roślinę i na ekranie wśród ciemności widać wyraźnie jak miarowo pulsuje obiegający gałązki i liście ożywczy sok krew rośliny.

Kilka dni temu w T-wie Zoologicznem w Londynie odbyła się prelekcja sir Jagadisa, połączona z pokazem.

Audytorjum ujrzało na ekranie delikatne, świetlane odbicie chryzantemy, rosnącej w doniczce. Sok szybkim, wibrującym potokiem przepływał przez gałązki.

Sir Jagadis ściął wówczas chryzantemę i wstawił jej łodygę do wazonu napełnionego wodą. Pulsacja ustała niezwłocznie. Sok nie płynął już przez delikatne żyłki. Wtedy przyrodnik indyjski wstrzyknął do łodygi odrobinę czystego alkoholu i wykrzyknął:

— Patrzcie. Chryzantema ożyła. — Jej krew znów krąży po gałązkach.

W samej rzeczy zamarła pulsacja znów zaczęła funkcjonować, lecz była dużo gwałtowniejsza niż przed ścięciem łodygi. Widoczne było działanie alkoholu.

— A teraz — rzekł prelegent, — zabijmy chryzantemę.

Mówiąc to wstrzyknął do łodygi nieco śmiertelnego jadu kobry. Niezwłocznie potem wszelka pulsacja ustała i nieruchoma, błyszcząca sylwetka na ekranie zwiastowała śmierć rośliny.

TABELA WYGRANYCH

LOTERJI PAŃSTWOWEJ.

Dziś, w drugim dniu ciągnienia — V klasy 13-ej państwowej loterji klasycznej, główniejsze wygrane padły, jak następuje:

5,000 złotych na Nr. 6520.

3,000 złotych na Nr: 40801

Po **2,000** złotych na N-ry: 34251 49705.

Po **1,000** złotych na N-ry: 7340 26920 35413 47729 53866 64308.

Po **600** złotych na Nr-ry: 2679 14718 15040 15512 20091 36171 47671 54295 55743 60088.

Po **500** złotych na N-ry: 2495 3082 11567 14768 18280 18514 20736 24782 25864 27733 31902 34471 37249 39605 39632 49324 52221 55045 60827 61850.

Po **400** złotych na N-ry: 695 840 2340 2660 6293 6814 12336 14569 21466 23725 24438 28567 28874 31497 38966 43916 45181 46187 46815 48327 49175 49961 50550 55445 56773 60014 60463 61081 61233 61452 61869 63656 63721 64876.

...a jednak stwierdzone że najlepsze i najtańsze trykotaże z Wytwórni Feliksa Kowalskiego ul. Kościuszki Nr. 23, 772

Czytajcie i rozpowszechniajcie „GONIEC CZĘST."

SZYDŁOWIECKA FABRYKA BRYCZEK I KAROSERJI BRACIA WĘGRZYCCY w Szydłowcu Ziemia Radomska Woj. Kieleckie Telefon 12.

DOM PRZEMYSŁOWO-HANDLOWY BRACIA WĘGRZYCCY Warszawa, Wspólna Nr. 4 Tel. 192-40 i 410-30.

Polecają z fabryki w Szydłowcu:

Bryczki Szydłowieckie Powozy, Wolanty

Karoserje do samochodów, Linijki, Dwukółki,

Osie i bandaże do kół gumowych.

Z kopalni glin ogniotrwałych w Parszowie: Gliny ogniotrwałe do wyrobów ceramicz.

Przedstawicielstwo w Częstochowie: Roman Różycki ul. Handlowa 3. Tel. 5-73

Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Piotrkowie J. KOSSEK, zamieszkały w Częstochowie przy ul. Jasnej Nr. 21 ogłasza, że w dniu 20 sierpnia 1926 r. od godz. 10 zrana w Częstochowie przy ul. Żelaznej pod Nr. 3, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Feliksa Dawidowicza, a mianowicie: pompy leżącej firmy „Veise Moński" i 2 kotłów, ocenionych na 1350 zł., z których część może być sprzedana po cenie zniżonej.

Dnia 12 sierpnia 1926 roku.

Komornik Sądowy **J. Kossek.**

LEKARZ-DENTYSTA

MICHAŁ GREJNIEC

I-a Aleja № 10. Tel. № 250.

Przyjmuje od 9—1 i od 3—7. Dla członków Kasy Chorych, Urzędników Państwowych, oraz niezamożnych ceny zniżone. 763

Choroby piersiowe są uleczalne!!!

Spytajcie się Swego Lekarza, a ten wam potwierdzi, że

„BALSAM THIOCOLAN AGE"

jest uznanym środkiem przeciwko chorobom płucnym.- Zalecany przez powagi lekarskie

„BALSAM THIOCOLAN AGE"

leczy: Bronchit, gruźlicę, kaszel koklusz, ułatwia wydzielanie się plwociny, wzmacnia organizm powiększa wagę ciała, obniża temperaturę ciała. Sprzedają apteki.- Skład główny apteka A. Gąseckiego w Warszawie

Folwark

50 morgowy pod Częstochową sprzedam z powodu zmiany w rodzinie Grabski III Aleja 49. 2886

Zgubiono

legitymacje Pow Kasy Chorych Nr. 32549 Wiśniewski Władysław 2887

Poszukuje

się 3 pokojów z kuchnią w Alejach na Jasnej lub Kościuszki Jasnogórska 24 Gimnazjum. 2883

Potrzebne

zdolne panienki do pracowni sukien II Aleja 39 773

Maszyna

Singera w dobrym stanie do sprzedania Zawodzie Olsztyńska 134 2880

Zgubiłam

jadąc dorożką z Jasnej Góry do dworca (około Golgoty) torebkę z wolnem biletem jazdy do Kalisza wraz z legitymacjami i pieniędzmi na nazwisko Kukiel Uprzejmie proszę o zwrot do Gońca jedynie legitymacji. Osoba ta nie może wyjechać do domu. 770

Potrzebny

stolmach zgłaszać się W. Müller Kościuszki 13. 2873

Ryby

egzotyczne do akwarjum odstąpię Krakowska 51 Jankiewicz 2864

Pokój

umeblowany do wynajęcia Dąbrowskiego 15 m. 7 2869

Cement

świeży nadszedł sprzedaż poniżej cen konkurencyjnych Aleja 29 w podwórzu. 2835.

Do wynajęcia

2 pokoje umeblowane każdy oddzielny Jasnogórska 9 u gospodarza

Poszukuje

się 1 starszego agenta z kaucją 300 zł i kilku agentów z kaucją 200 zł. na artykuł dobrze wprowadzony za wysoką prowizją. Zgłaszać się do Hotelu „Europejskiego" Aleja I pokój № 1 od godz. 10 do 8 wiecz. 771

Zgubiono

legitymację Kasy Chorych № 53202 Dusik Adam. 2881

Zgubiono

książeczkę Kasy Chorych Zofji Dąbrowskiej 2862

OGŁOSZENIE.

W lokalu Lombardu Spółdzielczego Banku Ludowego w Częstochowie ul. Kościuszki Nr. 11, dnia 9-go września 1926 r. o godz. 1-ej w południe, odbędzie się licytacja zastawionych w lombardzie, a nie wykupionych fantów: złota, srebra, platerów, ubrań, obuwia i innych przedmiotów—gdyby w wyżej wymienionym dniu nie zostały sprzedane wszystkie fanty, to licytacja odbędzie się w następnych dniach 10, 11 września r. b. o godzinie 1-ej w południe.

Zarząd Banku.

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI. Kierownik Literacki JAN BARYLSKI

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego".